

Maskinsektionens lilla **HISTORIEBLAD**

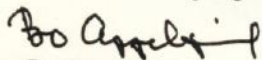

1865–1990

Förord

M-teknologsektionen har genom framgångsrik historieforskning lyckas fastställa sitt födelseår. Trots stora brister i källmaterial kan man även förgylla 125-års jubiléet med denna lilla skrift, i vilken historiens väsentligheter återges. Vi tackar för ett väl utfört arbete, även om Adolph Loström saknas i texten*.

Själv har jag följt Maskinsektionen på nära håll under mer än en fjärdedel av tiden. Den har många för civilingenjörsutbildningen viktiga funktioner, från nollning till exsamensmiddag. Många är de teknologer, vars oavlönade insatser för högskolan starkt bidragit till våra framgångar. Måtte det goda samarbete som präglar historien vara ledstjärna för framtiden.

Bo Appelqvist

Dekanus vid sektionen för Maskin- och farkostteknik.

Denna skrift har kommit till på initiativ av Maskinsektionens Jubileumskommitté med anledning av Maskinsektionens 125-års jubileum som kommer att firas den 16-20 april 1991.

I Jubileumskommittén:

Richard Alm

Nina Helmrich

Helena Johansson

Roland Karlsson

Ansvarig utgivare:

Bo Appelqvist

I redaktionen:

Chefsredaktör:

Helena Johansson

Annonschef:

Nina Helmrich

Skribenter:

Maria Mimer

Lotta Ryfors

Referenser:

Skepps 100 år 1887-1987

M-ord 1969-1990

M-sektionens mötes-
protokoll 1937-1953

Chalma Mater 1780-1970

Sammanställt av:

Dag W. Sharp

Författare:

Tekn.lic. John Forsberg

Informationschef Sven Schånberg

Civ.ing. Rolf Svensson

Maskinteknologsektionen

Hörsalsvägen 7

412 96 Göteborg

MASKINSEKTIONENS HISTORIA

"Jag vill att Emil skall lära sig hantverk"

(Rousseau 1762)

Chalmerska Slöjde Skolan kommer till

William Chalmers gjorde sig genom Ostidiska Kompaniet "en härstades för ganska stor och ansedd förmögenhet". År 1811 avled William Chalmers sedan han endast några veckor tidigare, därtill inspirerad av Pehr Dubb skrivit sitt testamente. Hälften skulle gå till en industrie-skola och hälften till Sahlgrenska sjukhuset.

Dubbs storverk kring sekelskiftet var genomdrivandet av en offentligt bekostad och organiserad fattigförsörjning. Barnen skulle enligt Dubb arbeta fyra dagar i veckan och lära sig läsa och skriva under två dagar. Vid den här tiden fanns det 15000 invånare i Göteborg.

Skolan inrättades i det Hultmanska huset vid Vallgraven och 1829 skrev Carl Palmstedt angående Chalmerska Slöjde Skolans invigning: "förlåt en glädjebrusande fosterfar, att han vid brädden av vaggan anar hvad det innerliggande skötebarnet en gång skall blifva". Med tanke på att det började med tio elever och tre lärare var det naturligtvis omöjligt att tänka sig vilken utvecklingen skulle bli, men Palmstedt, som var skolans första rektor, anade alltså att det var början på något stort.

Kraven på dessa första elever var måttliga. 18 år fyllda skulle man vara, kunna läsa svenska obehindrat och behärska några enkla räkneregler. Ämnena som undervisades var fysik, kemiteknik och maskinteknisk bearbetning. 1841 var dock året då man på allvar började undervisa i maskinteknik. Undervisningen bedrevs då av Palmstedt. Några år senare började man undervisa i fler ämnen, bl a praktisk mekanik, ritteknik och modellarbeten, som får ses som typiska maskinämnen. Skolans tre första lektorer tillsattes 1862.

Vid denna tidiga period i skolans historia visste ingen egentligen vad man behövde undervisa i eller vad skolan överhuvudtaget var bra för, varför den bl a var på väg att bli kolerasjukhus 1834. Detta avstyrdes dock och med tiden öppnades flera tekniska skolor runtom i landet och man fick en klarare uppfattning om skolans betydelse.

Vad gör en tekniker i Skandia?

Högskoleingenjörer på Skandia arbetar i internationell miljö med riskbedömning, skadeförebyggande åtgärder samt skadereglering. I växande utsträckning behövs även civilingenjörer inom vår stora fastighetsenhet.

För mer information

– ring personalkontoret i Göteborg tel 031-81 60 00 eller Stockholm tel 08-788 10 00.

**Skandia
Group**

"Huvudsaken var att Emil fick som han ville"

(Astrid Lindgren 1963)

Skolan delas upp i olika fack

Fram till 1852 läste alla elever på Chalmers Slöjdskola samma ämnen, därefter indelades undervisningen i Chalmers lägre avdelning, som blev en tvåårig utbildning, och Chalmers högre avdelning, som var treårig.

En fackindelning skedde 1865 och man kunde då välja mellan att läsa mekanik och maskinteknik, kemi eller byggnadskonstruktion. Denna fackindelning blev formell 1869. Eftersom ett fack idag är detsamma som en sektion och indelningen skedde år 1865, är det just detta årtal som ligger till grund för att vi nu firar 125-års jubileum på Maskinsektionen.

År 1869 fick Chalmers ett nytt läroverkshus på Vasagatan. Det bestod av tre byggnader, där Maskin höll till i huvudbyggnaden. Första våningen innehöll salar för modellering och frihandsteckning samt undervisningssalar för fysik, mekanisk teknologi, mekanik och byggnadskonstruktion. På andra våningen fanns också undervisningssalar, dessa för matematik, men de kunde göras om till en enda stor samlingslokal för fester. Maskinare har alltså en lång tradition av fester "på vinden". Vid inflyttningen till de nya lokalerna fanns det tio lärare.

Gustav Dahlén erhöll nobelpriset i fysik 1912. Han utexaminerades från Chalmers 1896.

År 1882 ändrades skolans namn till Chalmers tekniska läroanstalt. Om det var låga krav för att komma in på skolan så var det desto svårare att komma ut med en godkänd examen. För att bli uppflyttad från en årskurs till nästa var man tvungen att klara alla tentor under det året. Det fanns dock vissa dispansregler om man inte hade lyckats, man fick t ex komplettera, ungefär som våra omtentor.

Vidare kan nämnas att Chalmers redan 1882 införde elektrisk belysning som första institutionen i landet. Den drevs i skolans regi och hämtade kraft från verkstadens ångmaskin.

"Emil: Det värsta är att jag vill så mycket."

(Gustav Sandberg 1938)

Eleverna organiserar sig

Chalmers elevkår kom till 1904. Det föreslogs då att en kommitté bestående av fem personer skulle tillämnas som "helst skulle kunna både franska, tyska och engelska". Kommitténs uppgift var att företräda eleverna i studiefrågor och medlemmarna representerade varsitt fack.

Chalmersmössan kom till tidigt i skolans historia, men försvann i början av 1900-talet "då KTH nyligen har anlagt en liknande mössa och då den har dåligt rykte hos göteborgarna därför de som i allmänhet bär dem för busliff på gatorna och då de för övrigt är en kopia af norska studentmössan". 1909 beslöt man dock att återuppta tofsmössan.

Vid elevkårens sammanträde i april 1910 väcktes för första gången frågan om anordnande av en kortege den sista april. Frågan blev med enhälligt ja besvarad. Detta var början på en ännu verkande tradition och kunde sammanfattas med "en hittills aldrig upplevd succe". År 1911 fick skolans dåvarande lektorer professorstitel.

Den tekniska undervisningen i stöpsleven

Under rektor Wijkanders tid genomgick skolan en utveckling som ledde till att statsmakterna beslutade att ge skolan full jämställdhet med KTH. Nu ställdes krav på förkunskaper motsvarande studentexamen från reallinje eller motsvarande kunskaper i matematik, fysik, kemi, svenska, engelska och tyska. 1914 beslöt riksdagen att skolans nya namn skulle bli "Chalmers tekniska institut". Dessutom beslutades att den lägre avdelningen skulle behålla sin karaktär men den högre avdelningen skulle omorganiseras mot större specialisering.

De första att erhålla en civilingenjörstitel var Väg och Vattenbyggarna, då de övriga inte ansågs vara kvalificerade. Först 1937 kunde civilingenjörsexamen avläggas inom de övriga facken, såsom t ex mekanik. Civilingenjörstiteln tilldelades sedan retroaktivt alla som hade tagit examen efter år 1910.

"Eva är teknolog - död och pina!"

(Rasp 1914)

Papyrus

Papyrus-koncernen är ett av Europas ledande finpappersföretag.

Koncernen, som består av

- tillverkande enheter i Sverige, Europa och USA
 - utländska marknads- och säljbolag i Europa, USA och Sydostasien
 - grossistbolag i Skandinavien och Europa
- är starkt internationellt inriktad.

Omsättningen uppgår till ca 12 miljarder svenska kronor med ca 6.900 anställda.

Papyrus har ett produktprogram, som huvudsakligen används inom områdena kontor, allmäntryck och konvertering.

I sortimentet av högkvalitativt finpapper ingår välkända varumärken såsom ex. G-Print, Colorit, MultiCopy etc.

För att förbli ett internationellt ledande finpappersföretag krävs kvalificerad personal. Både tekniker och ekonomer, som har den rätta inställningen. Därför är vi intresserade av välutbildade medarbetare, som kan bidra till vår fortsatta utveckling.

Kontakta någon av oss ifall Du vill veta mer om aktuella jobb, praktikplatser, examensarbeten eller vår trainee-verksamhet.

AB Papyrus	Ulf Ericsson	031-67 08 00
Papyrus Grycksbo AB	Jan Westerberg	023-680 00
Papyrus Mölndal AB	Gunnar Brandberg	031-67 50 00
Papyrus Nymölla AB	Mats Fäldin	044-10 40 00
Pappersgruppen AB	Börje Svedmert	031-67 05 00

Papyrus

Ett STORA-företag

1914 var också året då den första kvinnan kom till Chalmers. Kvinnan ifråga, fröken Vera Sandberg, var då 19 år gammal och utexaminerades tre år senare. Denna inbrytning orsakade stor uppståndelse och om man får tro CS's tidning Rasp kände Emil av den anledningen en stor oro inför framtiden.

"Man vänjer sig", sa professorn. "Man vänjer sig", sa Emil.

(Erik Kästner 1938)

Uppdelning på två skolor

Den lägre avdelningen ordnades nu som ett tekniskt gymnasium, Polhemsgymnasiet, medan den högre skulle bli teknisk högskola och fick flytta till Gibraltar. De första Chalmersbyggnaderna på Gibraltar var nuvarande Kemikum och Fysikum och de stod färdiga år 1926. Tyvärr var det en byggmästare från Norrköping som stod för byggandet. Tyvärr, eftersom det innebar att han inte kände till det Göteborgska klimatet och det ville sig inte bättre än att skolan mer eller mindre vittrade sönder efter fem år.

År 1937, under rektor Sven Hultin, blev Chalmers en teknisk högskola och fick sitt nuvarande namn. Samma år anslogs pengar till byggandet av en modellrännan och en avdelning för skeppsbyggeri. När skeppsrännan stod klar 1939 var den en av världens största.

Det hus som idag innehas av skeppssektionen stod klart i mitten av 40-talet och då var det Väg och Vatten som höll till där. 1950 kunde maskinarna flytta in i det hus vi nu kallar "gamla M-huset".

År 1948 gick spexridån för första gången. Det hela började med att ett gäng chalmeristgrabbar hade en idé om att öka aktiviteten i Göteborg på valborgsmässoafton genom en nonstop-cabaret på Circus, som numera är rivet. Av cabareten blev det "ett spex med röd tråd". Spexet hette Bojan och spelades fyra gånger inför fullsatt hus.

Byggandet av nya Chalmers på Gibraltar fortsatte och 1951 togs det första spadtaget till kårhuset av Prins Bertil. När kårhuset, som då bestod av kyrkan och nyfiket, stod klart 1952 invigdes det med pompa och ståt.

Under den här tiden hade man gemensam undervisning de två första åren för M+E+V+S och för A+K. Fackundervisningen studerades i 3:e årskursen och

specialiceringen i den 4:e årskursen. För avdelningen maskinteknik fanns följande uppdelning Kraftteknici, Maskinkonstruktörer, Produktionsteknici och Textilteknici. Tydligt kände man ändå en stark samhörighet inom respektive fack och det sades att *"umgängeslivet inom M-sektionen präglas av en hjärtlighet som även kommer profeterna till del"*.

1954 fylldes Chalmers 125 år och detta firades med en bankett i kopparbunken. De inbjudna uppskattade festen och den beskrevs som en lagom blandning av akademisk högtidlighet och Emilsk respektlöshet. En stockholmsdam tyckte att det var mycket roligt med Emil men undrade vad man skulle kalla de "sköna damer som med den äran buro Chalmerstofsarna?" Hon föreslog Emilia!

Sektionslivet på Maskin

Fram till 30-talet bestod M-styrelsen av ordförande, bibliotekarie och sekreterare. 1937 utökades den med skattemästare och vice ordförande. Sektionsmötena krävde vid den här tiden att 2/3 av sektionens medlemmar, dvs 42 st, skulle vara närvarande för att stadgar skulle kunna fastslås. Idag krävs 40 st närvarande av sektionens ca 900 medlemmar.

1943 föreslogs av studentkårens ordförande att varje sektionsordförande vid gasquer och dylika tillfällen skulle bära en väst i sektionens färger... Ännu i dag finns denna väst bevarad och inramad för beskådning i styrelserummet på M-winden.

På sjuttio-talet verkade en mopedklubb på M-sektionen, dess medlemmar var även mycket flitiga MORD-skribenter. Klubben hade det slående namnet TEAM BLUE DEVILS och gick under parollen "Moppa minst en kvart om dagen".

Experimentverkstaden, XP

En mekanisk verkstad bildades 1941. Två år senare vill "verkstadsstyrelsen anhänga om att avgå då arbetsbördan är alltför betungande och man vill reducera antalet medlemmar". Nya stadgar antogs och 1944 bildades Experimentverkstaden, XP, som fick en egen styrelse. XP's första inspektor var professor Lundberg, sedermera kallad Bult-Gustav. År 1990 skiljdes XP från maskinsektionen och blev en kårförening.

Maskinsektionens sexmästeri, M-SEX

För att studierna inte skulle bli för enahanda behövde maskinaren gå på kalas ibland. Därför tillsattes varje höst och vår en gasquekommitté

bestående av några personer som var ansvariga för att anordna en gasque. Resultatet var ganska varierande och det var inte alltid det blev någon gasque.

1944 tillsatte en sexmästare för "att ordna och leda sektionens gasquer på ett värdigt och för alla trivsamt sätt, att göra sig underkundig om vilka förmågor som finnas inom sektionen och med dessa ordna underhållning på gasquer". Sexmästaren föreslog 1947 att en representant från varje årskurs skulle väljas "för att vara sexmästaren behjälplig vid spånkinsamlingen och ev annat arbete med gasquerna".

Den första luciagasquen anordnades 1948 och har sedan dess varit tradition. Den första sektionsbilen anordnades 1950 "och priset skulle likadels vara 20 kr per par".

Gasquedisciplin?

Man har i alla tider brottats med problemet med bristande gasquedisciplin. Med anledning av detta beslutades på ett styrelsemöte att styrelsen "skulle utöva starka påtryckningar på M1:orna, i och för deras deltagande i gasquen". Som ett led i denna kampanj beslöts ett anordnande av ett upplysningsföredrag om konsten att dricka öl, med praktiska övningar. Från detta mötesprotokoll kan även en vin...fläck noteras utspild med förövreans namn antecknat bredvid.

Studienämnden Maskin, SNM

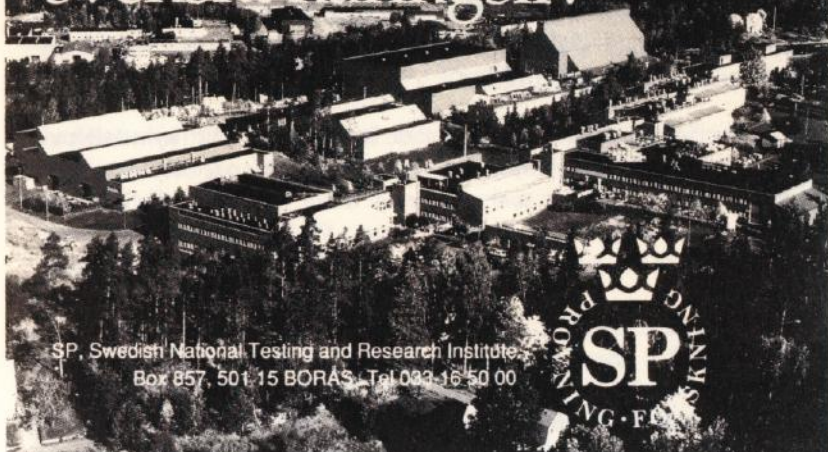
Undervisningen var på många sätt lik dagens, bortsett från att det var obligatorisk närvaro på föreläsningarna. Detta löste man dock galant genom att skriva på åt varandra. Om man inte lärde sig så mycket blev man åtminstone mycket skicklig i förfalskningskonsten. Redan på denna tiden plockade föreläsaren ihop ett kompendium som han sedan läste högt ur för eleverna en gång varje år.

För att få en bättre undervisning beslöt man att tillsätta en studienämnd. Val av fyra representanter, en från varje årskurs, till studienämnden skedde första gången 1946. Stadgarna fastslår att "Studienämnden vid sektionen har till uppgift att med uppmärksamhet övervaka tillståndet och utvecklingen beträffande frågor som berör undervisningen inom fackavdelningen."

Traditionsrik favorit-omtenta!

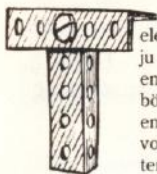
En betygsgilla från senaste tentan i maskinelement överlämnades på sektionsmötet 1950. Enligt givaren borde denna förvaras inom glas och ram så att kommande M:are skulle förstå vilka besvärligheter som väntade dem. Så skedde.

Vi provar och forskar för svenskt näringsliv

SP, Swedish National Testing and Research Institute
Box 857, 501 15 BORÅS, Tel 033 16 50 00

Du som hellre bygger Meccano än korthus.

Tele- och datakommunikation är ju den mest expansiva branschen av alla. Ännu har vi bara sett början. Vi vet att digitalisering och ISDN kommer att revolutionera informationshanteringen i samhället. Vi håller

på att få nya kommunikationsmöjligheter som vi tidigare bara fantiserat om.

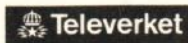
Vill du vara med om den utvecklingen? Televerket har alltid behov av kreativa ingenjörer som vill utveckla framtidens teknik eller jobba mot marknaden och sälja skräddarsydda kommunikationslösningar.

Här finns de resurser du behöver. Visste du att vi investerar 800 Mkr i forskning och utveckling varje år?

Är du en uppfinningsrik ingenjör som vill jobba i frontlinjen ger vi dig alla möjligheter. Gränserna för vad man kan göra sätter du själv. Precis som i Meccano.

En bra början om du vill upptäcka fördelarna med Televerket är att praktisera eller göra ditt examensarbete hos oss.

Ring gärna Johnny Roos 020-77 24 35, Per-Erik Johansson 020-77 20 82 eller Torkel Gille 020-77 24 32. (020-nummer kostar bara en markering.)

På den här tiden hade professorerna stor makt vad gällde undervisningens utformning. Då studienämnden 1948 i sin tidning "Mistluren" uttryckte stark kritik mot undervisningen i maskinteknik och förbränning blev de mycket hårt motarbetade av professorerna som krävde att studienämnden skulle ta tillbaka sin kritik. Då studienämnden konstaterades vara en demokratiskt vald förening med full ansvarsfrihet, gav sektionen studienämnden sitt fulla förtroende.

Men det var kanske inte så lätt att vara lärare heller. En nyinstallerad professor Jakobsson sade 1951: *"...att det inte är någon sinekur att vara lärare åt er. Emil har som råmaterial alltid varit känd för att vara styvt 50% rå och knappt 50% material. Denna fördelning femti-femti, som engelsmännen säger, synes med nutidens stora årskullar närmast ha ökats till åtti-åtti."*

Första maskoten!

Styrelsen utarbetade 1952 ett förslag till sektionens maskot som skulle närvara vid sektionens sammankomster. Många förslag ventilerades men man enades om en gulfisk. Då ett gulfiskliv är allt för kort, föreslogs att en balsamering vore på sin plats och sektionen skulle inköpa en odödlig gulfisk.

Maskins Nollkommitté, MOK

Ända sedan skolan startade har någon slags nollning förekommit, med skändning och förbrödningsgasque som inslag. Redan då diskuterades skändningen livligt och man ville höja den till "en högre och mer intellektuell nivå".

1950 tillsattes för första gången en särskild kommitté som skulle handha nollningen. Förutom ordföranden och sexmästaren, som ansågs självskrivna, utsågs fyra man. Vid nollningen det året anordnades en nollgasque för 110 personer med professor Bengt Jakobsson som hedersgäst. Professor Jakobsson, "Store-Bengt", medverkar än i dag i nollningen genom att hålla en föreläsning om M's historia. Ett annat inslag i nollningen var öhlhäfningsträning.

Noll-bus!

De olika sektionernas nollar har alltid hetsas mot varandra. 1953 lades t ex ett förslag fram om att utplacera råtgift för att hota arvefiendes nollors tillvaro. Förslaget underkändes.

Samma år beodrades en utryckning av kustartilleriets "sälbyssa" då arvefiendes nolltjut skallade genom M-huset. Pjäsen inriktades och hotfulla yttranden fälldes varpå arvefienden avlägsnade sig.

USA-kommittén

Det var inte ovanligt med studieresor. 1953 gick M3's studieresa till USA, med besök i New York, Pittsburg, Washington och Philadelphia. En gammal Emil "over there", Gustav von Reis skänkte \$5000 för ändamålet. Som tack för donationen samt för trivselunderstöd och hjälp vid USA-vistelsen, valdes von Reis till hedersledamot i M-sektionen.

Studieresorna till USA blev med tiden tradition och lade grunden för USA-kommittén (M). Senare har studieresorna kommit att bli mer inriktade på praktikarbete.

Maskinsektionens Asterix Kommitté

Det första skyddshelgonet på Chalmers var E-sektionens Kalle Anka och chalmersisterna associerades allmänt på stan med denna anka.

1973 beslutades det på sektionens möte att M-sektionens skyddshelgon skulle vara Asterix. Andra skyddshelgon som diskuterades var t ex Kvasthilda, Snobben, Stålmannen. Ett år senare bildades en skyddskommitté för Asterix bevarande, MAK. Denna kommitté hedrade och vördade Asterix, sålde T-shirtar och hade ett skåp i Canteen.

Den bruna MAK-overallen har sitt ursprung i den djungeldräkt, bestående av en kortärmad skjorta och safarishorts, som användes i början av åttio-talet.

Ett ämne som ofta nämns tillsammans med Chalmeristen är öhl och öhlhäfveriets ädla konst. Sedan i början av seklet har det hållits årliga öhlhäfvartävfvingar på sektionen och man har ideligen på sektionens möten poängterat vikten av att kunna häfva öhl.

Efter några blygsamma år fick MAK i början av åttitalet den form som föreningen har än idag. Det var då som MAK på allvar tog upp den gedigna gamla traditionen öhlhäfveri. De anordnade övnings- och tävlingshäfv för teknologen och en häfvutrustning med öhlvärmare och tidutrustning byggdes. Öhlhäfvet hade återigen profilerat sig som sektionens främsta sport.

SANDVIK

SANDVIK

SANDVIK

Teknikutveckling är vår uppgift

recap = gå igenom, progress = framsteg, to date = till dags dato, so far = hittills, discover, invent, come up with = upptäcka, by golly = konstigt, fritter away = slösa bort

Hjulet och hävstången var bland de första enkla maskiner som människan tog i sin tjänst. Som uppfinningar var de långt ifrån självklara – då. Lika lite som våra lösningar och applikationer är självklara – nu.

Att "gifta samman" elektronik med andra teknikgrenar är den utmärkande uppgiften för Saab-Scania Combitech-gruppen – Saab-Scanias satsning på högteknologiska områden. Gruppens bolag arbetar i huvudsak inom områdena militära system, rymdteknologi och industriell automation. Moderbolaget – Saab-Scania Combitech AB – svarar för gruppens utveckling och inre samverkan.

Är du intresserad av vad de olika Combitech-bolagen kan erbjuda av avancerad elektronik, optik, sensorteknik, mekanik och laser – ta kontakt med oss, så lotsar vi dig rätt. Samma sak gäller, om du har något intressant att erbjuda oss. Dina egna tjänster som medarbetare t ex.

Vi är alltid öppna för nya idéer. Även andras.

COMBITECH

Saab-Scania Combitech AB
Box 1017, S-551 11 Jönköping, Sverige
Telefon 036-19 40 00, Telex 70602

Undervattenshäfv!

Under nollkampen 1983 förevisade MAK nollan i en annorlunda häfvgren. En styck häfvare iklädd MAK-overall och hjälm utförde ett undervattenshäfv. Detta gick till på följande sätt i Arkitektdammen vid Geniknölen. Häfvaren stod på dammkanten och tog "på färdiga häfv pip" upp öhlflaskan framför sig samtidigt som han kastade sig baklänges i dammen och häfvde flaskan under vattnet. Sprutdomaren bestod av en dykare i full mundering som låg i dammen. Det inofficiella världsrekordet lyder på 6 sekunder.

Hjälm användes då djupet i dammen var 20 cm.

1983 var första året då Galliska spelen gick av stapeln. Det hölls för att fira Asterix 10-års jubileum.

Skepps

Utbildningen inom skeppsbyggnadsteknik härstammar från Karlskrona, där F H af Chapman 1793 inrättade skeppsbyggeriskolan, vilken sedermera via Navigationsskolan i Göteborg överfördes till Chalmers. 1969 inleddes skeppstekniken i en gemensam sektion för maskin- och skeppsteknik. 1991 blev Skepps återigen en egen sektion.

"Och hela världen log. Tyckte Emil"

(Gunnar Edman 1957)

1960-talet Studentrevolternas tid

"I slutet av 1920-talet förbjöd vi oss själva att agitera eller agera politiskt iklädda chalmersmössor. Det beslutet har aldrig upphävts, det gäller än" och det verkar ha passat chalmeristerna väl.

"Är Emil en struts?"

Emil är en teknolog. Strutsen är en fågel. Båda är ryggradsdjur. Härmed tycker man att likheten bör upphöra. Tyvärr måste jag konstatera ytterligare en likhet... Strutsen lär ju sticka huvudet i närmaste buske" då den vill gömma sig för "en obehaglig företeelse av ena eller andra slaget... Emils reaktion inför s k politisk äro enahanda."

I huvudstaden ockuperade Anders Carlberg och hans meningsfränder sitt kårhus och började äta upp andras potatis.

I Göteborg ockuperade chalmeristerna Pripps Bryggeri och började dricka upp PR-avdelningens öl. Alliansorkestern spelade och Emilia dansade can-can. Prippstecknen togs bort, Emils kom upp och direktörerna låstes in. Kraven lästes upp: bort med klassgränserna, pipeline till Chalmers! Det sista är ett gammalt krav som framföres av en Chalmerist vid varje bolagsstämma. Chalmers har en aktie. Efter några timmar lyckades en journalist kontakta företagsledningen via telefon och frågade då om läget. "Det verkar lugnt", sa regionschefen, "men det jäser".

På tal om Pripps; en gång tänkte Pripps införa fyrkantiga flaskor. Idén är inte odelat dum eftersom man på så sätt skulle få plats med fler flaskor i varje back. Chalmers lade dock in sitt veto - ingen hade någonsin sett fyrkantiga rotationsvirvlar.

Det är fortfarande mycket Pripps på Chalmers. Det är kanske så att Chalmersandan är göteborgarens syn på Emil och göteborgaren har säkert lagt märke till att Emil intresserar sig för och stöder stadens näringsliv.

Avancez! för efterkommande

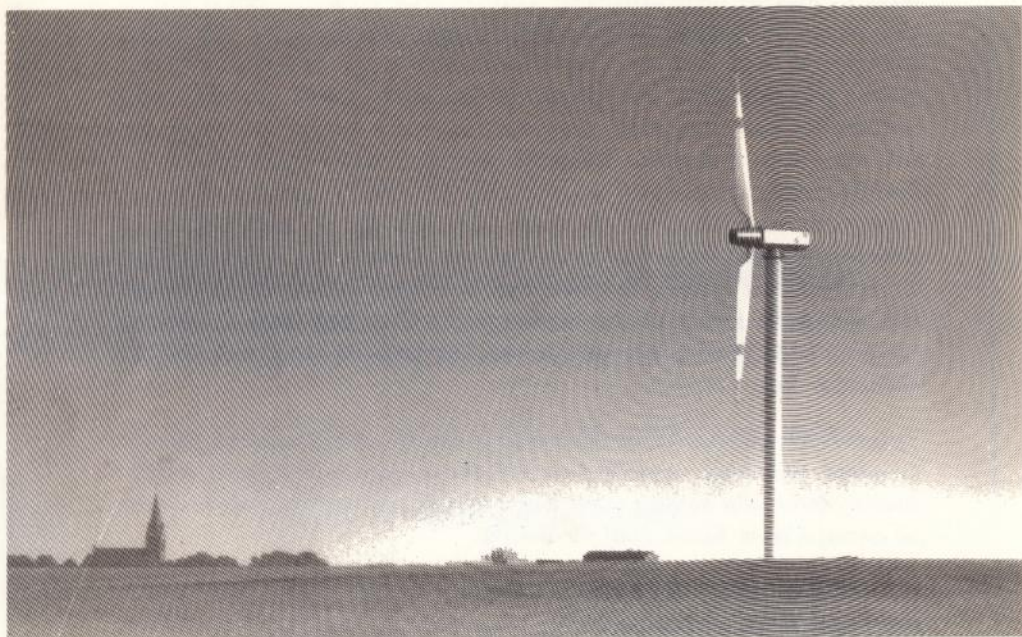
Det skulle dröja länge innan antalet flickor skulle närma sig vad det är idag. Fortfarande 1969 fanns det bara två flickor bland de antagna på maskin. Även då var maskin en av de största sektionerna på Chalmers; men intagningspoängen var den lägsta, runt 3.0. Så småningom hade linjen delats upp på olika inriktningar och på 60-talet kunde man välja mellan PO, KV och Skepps. Inriktning valde man då redan från början.

Från industrin började en efterfrågan på ingenjörer som kunde både ekonomi och teknik att växa sig allt starkare. LiTH startade sin linje för Industriell Ekonomi under tidigt 70-tal, men på Chalmers dröjde det till 1983 innan I-linjen startades som en "lillebror" till Maskins PO-inriktning. Hösten 1986 fick vi en lillebror till i form av Z-linjen som även är sprungen ur E- och D-linjerna.

"Beträffande framtiden är uppgiften inte att förutse den, utan att göra den möjlig."

(Antoine de Saint-Exupéry)

Vi finns överallt

Sveriges första stora vindkraftverk togs i bruk 1982. Det reser sig 77 meter mot himlen i skånska Maglarp. Avståndet mellan spetsarna på de två rotorbladen är 78 meter.

Med en konstant hastighet av 25 varv i minuten omvandlar rotorn vindarna till elenergi. Allt måste fungera perfekt: nav, generator, cylindrar och lager. Minsta fel kan vålla stora skador.

När du inte ser oss, hör oss eller märker oss - då är vi som bäst!

SKF

Fallet Loström

eller

Hur man blir en mönsterelev utan att egentligen anstränga sig.

Historien berättas från sekelskiftet och tilldrog sig i klass 1 av Chalmers Tekniska Instituts lägre avdelning. Loström hade blivit antagen som elev. Den ambitiöse matematikläraren hade upprop mycket ofta. Vid första uppropet var dock Loström ej närvarande, kanske han hade blivit fördröjd hemma på lantgården. En kamrat, låt oss kalla honom Larsson, insåg emellertid närvarostatistikens betydelse och beslöt hjälpa sin okände vän och svara även åt honom. Vid andra uppropet svarade Larsson åter för Loström. Han fortsatte och då han själv var borta en gång bad han en kamrat att svara för sig och Loström. Nu begav det sig emellertid så att Loström över huvud taget aldrig anlände men Larsson & Co svarade idogt för honom. När läraren vid årets slut kommenterade närvaron, var det endast Loström som kunde harangeras för en förträfflig 100%-ig närvaro. Eleverna hade stort nöje av att läraren "gick på den lätte" och han fick hädanefter heta Loström.

Sedan 1950 har samme imaginäre Loström, då med förnamnet Adolph av någon anledning, uppträtt i en och annan närvarolista, varit införd i studentkårens lilla katalog samt hängt upp sin värnpliktsuppskovansökan på anslagstavlan såsom mall för övriga.

Vad lär man sig av denna historia? Icke bör väl någon nytillkommen nolla använda sig av Loströms icke-närvaro-metod, ty då lär nollan, liksom Loström, bli utan examen. Däremot ser man väl ett exempel på vad gott kamratskap kan innebära, även om det här exemplet icke är moraliskt klanderfritt.

Det goda kamratskapet mellan chalmerister är omvitnat sedan mycket länge och det brukar sitta för livet. Den positivt vänliga attityden mellan chalmersingenjörer av alla årgångar är värmande. Jag uttrycker en förhoppning att framtida M-nollor skall få uppleva detta kamratskap och själva föra det vidare under sin framtida verksamhet.

Bengt Jakobsson

Inspektör för Chalmers Studentkår

*Maskin
Chalmers
125 år*

Jubeldagar 16–20 april

PROGRAM:

16/4 Tisdagsfika med tårta på M-Winden under lunchen.

Bertil Perrolf är där mellan kl 11–12!

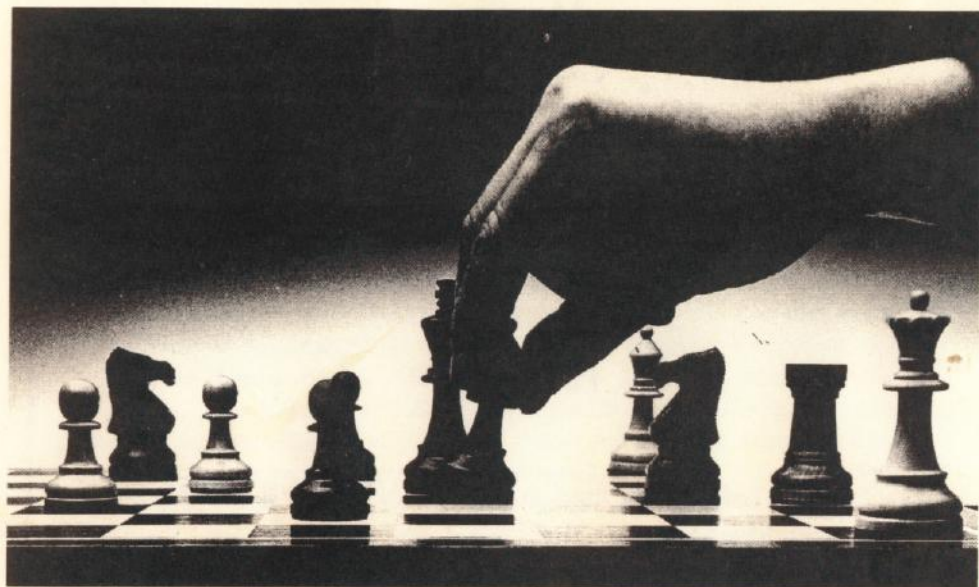
18/4 Jubileumshäfv, där M-sektionens bästa häfvare koras.

Hemlig aktivitet mitt på dagen!

20/4 Öhltält bakom gamla M-huset. En gallisk helkväll med live music, trubadur, helstekt gris och Svea på M-Winden. Prix: 50 kr.

29/4 JUBELBAL, en bal som går till historien. Biljettsläpp på M-Winden den 17/4

Nästa drag är ditt.

TEKNOLOGISEKTIONEN

På Sydkraft arbetar vi för att ge våra kunder en trygg och säker energiförsörjning i form av ljus, kraft och värme. Inte bara för stunden utan också i framtiden.

Lika självklart är att vi strävar efter att finna miljövänliga, effektiva energilösningar.

Vi är ett börsnoterat företag med cirka 2.900 anställda och 7 miljarder kronor i omsättning. Vi har det stora företagets resurser och det lilla företagets gemenskap.

Vi ser möjligheterna, inte gränserna. Därför investerar vi årligen omkring 200 miljoner kronor inom forskning och utveckling.

Det handlar om satsningar inom allt från naturgas/gasol, vind och sol, biobränsle, värmepumpar, samt förbrännings- och förgasningsteknik till hur hushåll och industri kan använda energin effektivare.

För ett arbete där miljö- och energifrågor går hand i hand.

Vill du vara med och påverka framtiden? Låt ditt nästa drag bli att du tar kontakt med personalavdelningen på Sydkraft, tfn 040-25 50 00. Du kan också skriva till oss: Sydkraft, Personal, 217 01 Malmö.

SYDKRAFT

Energi för framtiden